

Minä olen orava

TEHTÄVÄ: Aistihavainnointi

Ajattele ja kuvittele mielessäsi
hetki omaa lempipuutasi.
Millainen se on?

Onko sinulla omaan lempi-
puuhusi tai johonkin muuhun
puuhun liittyviä kivoja muistoja?

Katsele hetki ympärillesi ja etsi
ympäristöstä mukavan oloinen puu. Mene
puun luo ja halaa sitä pienen hetken verran.

Halaamistuokion jälkeen voit kertoa toisille,
miltä se tuntui.

Minä olen punatulkku

TEHTÄVÄ: Tietovisa

Lintujen talviruokinta lintulaudalla tai omalla kotipihalla on hauskaa puuhaa. Mutta tiedätkö, milloin ruokinta aloitetaan ja lopetetaan, tai millaista ruokaa linnuille on hyvä tarjota? Testaa tietosi ja mieti oikea vastausvaihtoehto tai vaihtoehdot, sillä 2. kysymyksessä niitä on useampi!

1. Lintujen talviruokinta aloitetaan:

- A) Kun maa jäätyy tai peittyy lumeen
- B) Silloin kun omasta mielestä tuntuu siltä, että linnut tarvitsevat lisää ruokaa
- C) Jouluaattona

2. Linnuille sopivaa ruokaa ovat:

- A) Lihapullat
- B) Auringonkukan siemenet
- C) Ruisleipäpalat
- D) Talipallot

3. Lintujen talviruokinta lopetetaan:

- A) Silloin kun omasta mielestä tuntuu siltä, että linnut eivät tarvitse enää ruokaa
- B) Pääsiäisenä
- C) Kun maa on lumeton tai kokonaan sula

Minä olen kettu

TEHTÄVÄ: Kettu käskee leikki

(Leiki yhdessä toisten kanssa
variaatiota kapteeni käskee leikistä)

Tässä leikissä toimitaan ryhmänä.
Valitkaa yksi ryhmästänne ketuksi.
Loput ryhmästäsi ovat leikkijöitä.

Ketuksi valittu huutaa leikkijöille määräyksiä,
joissa leikkijöiden tehtävä on matkia erilaisia
eläimiä. Esimerkiksi: "Kettu käskee, pomppikaa kuin
jänikset"! "Kettu käskee, kipittäkää kuin hiiret"!

Ovelana eläimenä kettu voi yrittää huijata leikkijöitä ja
huutaa sekaan väärää käskyjä: "Pomppikaa kuin jänikset!"
"Kipittäkää kuin hiiret!"

Sinun ja muiden leikkijöiden tehtävä on kuunnella tarkasti
käskyjä ja totella vain niitä, joiden edessä kuuluu sanat:
kettu käskee. Leikki loppuu, kun joku leikkijöistä
erehtyy tottelemaan ovelan ketun huijausyritystä
ja toimii väärän käskyn mukaisesti.

Minä olen tilhi

TEHTÄVÄ: Ympäristön havainnointi

Seiso hetki paikoillasi ja katsele ympärillesi kaikessa rauhassa.

Mitä värejä ympäristössä näkyy? Löydätkö muita värejä kuin ruskeaa, harmaata tai mustaa? Minkä värinen maa on? Entä mitä värejä puiden rungoista löytyy? Onko suurissa tai pienissä lähistön kivissä erilaisia värejä?

Pystytkö sinä löytämään ympäristöstä yhden värin, joka on sama kuin tilhen värikkäässä höyhenpuvussa?

Minä olen lumi

TEHTÄVÄ: Lumen havainnoiminen

Mittaa lumen syvyys. Lumen syvyyden mittaamiseen tarvitset avuksi aikuisen ja viivoittimen. Etsi yhdessä aikuisen kanssa mahdollisimman koskematon lumen kohta lähiympäristöstäsi. Aseta aikuisen kanssa viivoitin lähellä olevaan lumeen aivan suorassa, kunnes tunnet, että sen pää koskettaa maata ja katso tulos. Näin saat tietää, kuinka paksu kerros lunta juuri tässä kohdassa polkua on. Jokainen ryhmästä voi suorittaa oman mittauksen aikuisen kanssa lähialueella. Sen jälkeen pääset vertailemaan lumen syvyyttä eri kohdissa yhdessä toisten kanssa.

Jos alueella ei ole lunta, havainnoikaa ryhmänä yhteisiä lumimuistojaanne. Asettukaa rinkiin tai näköetäisyydelle muusta ryhmästä. Yksi ryhmästä valitaan huutajaksi ja loput leikkijöiksi.

Huutaja huutaa ryhmälle seuraavat väitteet: "Jos olet joskus ollut pulkkamäessä, istu maahan." "Jos olet joskus osallistunut lumitöihin, nosta kädet korkealle ylös" "Jos olet joskus tehnyt lumiukon, kosketa kämmenillä maata." "Jos olet joskus hiihtänyt, seiso yhdellä jalalla." "Jos olet joskus tehnyt lumipallon, taputa käsiäsi kolmesti yhteen."

Laskekaa yhdessä kunkin väitteen jälkeen, monelleko ryhmässä muisto on yhteinen.

Minä olen rusakko

TEHTÄVÄ: Rusakot piiloon saalistajalta

Kokoontukaa yhteen ja päättäkää yhteisesti, kuka ryhmästäne on saalistava kettu. Loput ryhmästä ovat rusakoita.

Ne, joiden tehtävänä on olla rusakko, hajaantuvat näköetäisyydelle ketusta.

Kettu asettuu kyykkyyyn, ja kaikki rusakoita leikkivät hyppelivät hänen ympärillään kaikessa rauhassa.

Silloin, kun kettu nouse kyykystä ylös seisomaan rusakoiden täytyy jähmettyä liikkumattomaksi tai painautua maahan, jotta saalista tähyilevä kettu ei näe rusakoita. Kun kettua leikkivä menee maahan kyykkyyyn, rusakot voivat taas jatkaa liikkumista.

Leikki loppuu, kun joku rusakoista ei huomaa pysähtyä liikkumattomaksi ketun noustessa tähyämään saalista, tai kun kettu on saanut kaikki rusakot kiinni.

Minä olen lumikko

TEHTÄVÄ: Lumijäljet

Talvella lumelle jää monenlaisia jälkiä ja merkkejä linnuista ja nisäkkäistä, jotka liikkuvat lumen päällä.

Oletko sinä koskaan nähnyt lumessa eläinten tai lintujen jälkiä?

Hajaantukaa ryhmänne kesken näköetäisyydelle toisistanne ja etsikää lumesta eläinten tai lintujen jälkiä.

Jos löydät jäljen, hihkaise muulle ryhmälle! Voit halutessasi ottaa jäljistä kännykällä valokuvan ja tutkia niitä vielä kotona tai julkaista jäljet somessa. Löytäisitköhän tiedon jäljet jättäneestä eläimestä internetistä tai eläinkirjasta?

Minä olen mustarastas

TEHTÄVÄ: Mustarastaan siipipeili

Linnut ovat taitavia lentäjiä ja siipiensä käyttäjiä! Nyt sinä saat hetken kuvitella olevasi lintu ja kokeilla, oletko yhtä hyvä keksimään siivillesi erilaisia käyttötapoja, kuin linnut ovat.

Etsi itsellesi pari omasta ryhmästäsi. Sovi parin kanssa kumpi on mustarastas ja kumpi on peili. Se, joka valittiin mustarastaaksi, levittää nyt kädet siiviksi, kuin lentävä lintu ainakin ja alkaa liikutella niitä eri tavoilla ja nopeuksilla. Se joka on peili, seuraa mustarastaan liikettä, kuten peilikuva seuraa peilaajaa.

Vaihtakaa rooleja parin kanssa jonkin ajan päästä niin, että peili on mustarastas ja mustarastas peili.

Minä olen hiiripöllö

TEHTÄVÄ: Pöllön tunteet

Pöllöjen ääntely on useimmiten helposti tunnistettavaa huhuilua.

Osaatko sinä huhuilla kuin pöllö? Entä miltä voisi kuulostaa vihaisen, hämmästyneen, iloisen tai surullisen pöllön huhuilu?

Muodostakaa yhdessä piiri.
Jokainen osallistuja saa itse valita, huhuileeko kuten vihainen, iloinen, surullinen vai hämmästynyt pöllö.
Huhuilkaa hetki yhdessä, jolloin huhuiluista muodostuu eri tunteiden ja äänensävyjen ”kuoro”.

Minä olen jää

TEHTÄVÄ: Jään havainnointi

Oletko koskaan nähnyt jäätä?

Jää voi olla talvisessa luonnossa monessa olomuodossa.

Käy tutkimassa, löydätkö lähiympäristöstä jäätä tai jonkin jäätyneen asian. Pysy näköetäisyyden päässä muista ryhmäläisistä.

Jäätä voi esimerkiksi olla: Jäätynyt meri, joki, järvi tai lätäkkö. Maassa olevat, huurteiset tai jäätyneet kasvit ja lehdet. Huurre tai jäätyneet vesipisarat puiden oksilla. Huurre talojen ikkunoissa. Jääpuikot räystäillä.

Jos löydät jäätä, hihkaise muulle ryhmälle. Jos luonto on muodostanut jäätä jotain sinun mielestäsi kaunista, voit ottaa siitä kännykällä valokuvan muistoksi ja julkaista sen myöhemmin somessa.

Muistathan, että heikoille jäille ei saa koskaan mennä!

Minä olen metsähiiri

TEHTÄVÄ:

Metsähiiren koti

Rakenna yksin, pareittain tai pienissä ryhmissä koti metsähiirelle. Hyödynnä rakentamisessa luonnosta löytyviä materiaaleja. Talvisella säällä voi käyttää lunta ja jätettä. Jos lunta ei ole, voit hyödyntää maahan pudonneita oksia, käpyjä lehtiä, kiviä ja muita luonnonmateriaaleja. Elävistä puista tai pensaista, ei voi ottaa mitään materiaaleja.

Voit pohtia, onko koti yhdelle metsähiirelle vai ehkä kokonaiselle hiiriperheelle. Mieti myös, mitä kaikkea metsähiiren kodista voisi löytyä ja millaisia tiloja tai piilopaikkoja hiiri tarvitsee.

Minä olen koskikara

TEHTÄVÄ:

Kosken kuohut

Koskikara on pieni varpuslintu, joka viihtyy koskissa ja sulapaikoissa ympäri vuoden. Se tunnetaan myös hauskaasta niaavasta eleestään ja kirkkaasta laulustaan.

Tehkää ryhmänä jono, joka voi mutkitella. Jonon viimeisenä oleva laittaa kosken kuohumaan ja lähettää jonon perältä jonkun asian esim. kävyn, lumipallon tai muun kosken kuohuja pitkin jonon ensimmäiselle. Yrittäkää saada mahdollisimman kuohuva ja mutkitteleva koski aikaan. Voitte miettiä myös minkälainen ääni kuuluu pauhaavasta koskesta ja matkia kuohujen ääniä.

Minä olen metsäjänis

TEHTÄVÄ:

Metsäjäniksen polku

Jokainen saa vuorollaan johtaa ryhmää pitkin jäniksen polkua. Reitti voi kulkea kivien, kantojen ja oksien yli tai ali, pusikon läpi ja puron poikki – aivan kuten jänis itsekin kulkisi. Välillä hiivitään tai kuljetaan kyyryssä ja välillä voidaan loikkia tai jähmettyä.

Ryhmän johtajaa vaihdetaan sopivin välein.

Lopuksi voidaan pohtia, oliko polku helppo vai vaikea kulkea ja löytyikö polun varrelta ehkä metsäjäniksen kotikolo.

Minä olen laulujoutsen

TEHTÄVÄ:

Ilmansuunnat

Laulujoutsen, Suomen kansallislintu on yksi kevään aikaisimmista muuttajista, joka suunnistaa muuttomatkoiltaan takaisin usein jo maaliskuun aikana.

Maahan tehdään kuvitteellinen kompassi.

Leikkijät asettuvat tasaisesti

ilmansuuntamerkkien luo. Yksi leikkijä jää

keskelle ja sanoo, mitkä ilmansuunnat

vaihtavat paikkaa keskenään –

esimerkiksi: "Etelä ja pohjoinen!"

Silloin nimetyt ilmansuunnat vaihtavat

paikkoja. Jos keskellä oleva sanoo

"talvimyräkkä" kaikki leikkijät

vaihtavat paikkaa

vapaavalintaisiin

ilmansuuntiin.

Keskellä olevaa

vaihdellaan sopivin

välein.

Minä olen telkkä

TEHTÄVÄ:

Tuo minulle

“Tuo minulle” leikissä leikinjohtaja pyytää leikkijöitä tuomaan erilaisia asioita esim. käpyjä, tietyn kokoisen kiven, tietyn pituisen kepin, tai määrällisesti jotain pyydettyjä asioita. Leikinjohtaja voi pyytää myös tuomaan jotain tiettyä väriä tai muotoa.

“Tuo minulle” leikkiä voi myös muokata pieneen kisailuun sopivaksi jakamalla ryhmän joukkueihin. Silloin voidaan kisailla esim. kuka tuo ensimmäisenä pyydetyn asian/asiat tai kumpi joukkue tuo määrällisesti enemmän pyydettyjä asioita.

